№ 22 Փետրվարի 17 (Մարտի 1) 1879 Փետրվարի 17 (Մարտի 1) № 22

ՈՒԹԵՐՈՐԴ ՏԱՐԻ

ՄՇԱԿ

Տարեկան գինը 10 ռուբլ, կէս տարվանը 6 ռուբլ։

Բաժանորդագրվում են միմիայն խմբագրատան մէջ։

[illegible]
Тифлисъ. Редакція „Мшакъ"

Խմբագրատունը բաց է ամեն օր 10—2 ժամ (բացի կիրակի և տօն օրերից)։

Յայտարարութիւն ընդունվում է ամեն լեզուով

Յայտարարութիւնների համար վճարվում են իւրաքանչիւր տողին 5 կոպէկ

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ

Քաղաքական վերջին անցքերը.— Ներքին տեսութիւն. [illegible] — Արտաքին տեսութիւն. [illegible] — [illegible] — Յայտարարութիւններ.— Ֆելիետոն.— Վերին-Աստաֆեի գերեզմանատան խնդիրը։

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ՎԵՐՋԻՆ ԱՆՑՔԵՐԸ

Ռուս-թիւրքաց վերջնական խաղաղական դաշնագիրը արդէն կնքված է։ Դաշնագիրը ստորագրված, հաստատված և հրատարակված է։

Նախնական դաշնագիրը կապելուց յետոյ հասարակական կարծիքը թէ Ռուսաստանի և թէ Եւրոպայի մէջ պատերազմի մասին հանգստացած չէր, մինչև որ ստորագրվեցաւ վերջնական խաղաղական դաշնագիրը։

Ռուսաց զօրքերը այժմ արդէն յետ են քաշվում Եւրոպական Թիւրքիայից։

Ռուս և անգլիական հարաբերութիւնների մէջ վերջին ժամանակ անբաւականութիւն կար Աֆղանիստանի դեսպանութեան պատճառով։ Անգլիան չէր կամենում, որ Ռուսաստանը դեսպանութիւն ունենար Կաբուլի մէջ և երբ ռուսաց դեսպանութիւնը հասաւ Կաբուլ, Անգլիան պահանջեց Էմիրից, որ նա հեռացնի ռուս դեսպանութիւնը իր մայրաքաղաքից և ընդունի անգլիական դեսպանութիւնը։ Այդ պահանջը Աֆղանիստանի էմիր Շիր-Ալին մերժեց և այդպիսով պատճառ եղաւ Անգլիայի և Աֆղանիստանի մէջ պատերազմի սկսվելուն։

Այդ պատերազմը, ինչպէս երևում է, վերջանալու վրա է։ Անգլիաց յաղթութիւնների հետևանքներից մէկը [illegible] հաղորդեց. [illegible] Աֆղանիստանին, որ ռուսաց կայսրը Անգլիայի հետ բարեկամական յարաբերութիւնները պահպանելը ի նկատի առնելով, տրամադրված է [illegible] յետ կանչել Կաբուլից ռուսաց դեսպանութիւնը.... Անգլիան պատասխանելով այդ հաղորդութեանը ասում է, որ ռուսաց դեսպանութիւնը Կաբուլում երկու պետութիւնների մէջ անհամաձայնութեան պատճառ էր Միջին Ասիայի գործերի վերաբերութեամբ։ Ռուսաց դեսպանութիւնը կառավարութիւնից հրաման ստացաւ դուրս գալ Կաբուլից։

Արևմտեան Եւրոպայում սկսվեցաւ պառլամենտական գործունէութիւնը։

Ֆրանսիական ազգային ժողովները, որոնք փակվել էին վերջին մինիստրական կրիզիսի պատճառով, նորից սկսեցին գործել, փետրվարի 1-ին բացվեց գերմանական պառլամենտը, 2-ին անգլիական ժողովները իրանց առաջին նիստը ունեցան։

Հանրապետութեան հաստատվելը Ֆրանսիայում անհրաժեշտ փոփոխութիւններ առաջ բերեց թէ վարչական մասի, թէ քաղաքական և թէ ներքին գործերի վերաբերութեամբ։ Ժիւլ Գրևին փոխեց 18 գլխաւոր պրեֆեկտների, դատաւորների 12 ընդհանուր դատախազներին, գեներալները և քաղաքական գործիչները նոյնպէս փոփոխվեցան։ Ներքին գործերի մինիստր դը-Մարսեր առաջարկեց պատգամաւորների ժողովին [illegible] ներում շնորհել կոմունարներին և այդ առաջարկութիւնը ընդունվեցաւ։

Այդ բոլոր փոփոխութիւնները վերաբերվում են Ֆրանսիայի ներքին գործերին։ Եւ որ իրաւունք չունի դրանց մէջ խառնվելու և դրանցից անբաւական լինելու, բայց վերջին կարգադրութիւնից կոմունարներին ներում շնորհելու վերաբերութեամբ, որ ներկայ րոպէում կարող է միջազգային ընդհանրութիւն ունենալ։ Այդ կարգադրութիւնը շատ հաճելի չէ

ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ

ՎԵՐԻՆ ԱՍՏԱՖԵԻ ԳԵՐԵԶՄԱՆԱՏԱՆ ԽՆԴԻՐԸ

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

կարող լինել Գերմանիայի համար, մանաւանդ այս վերջին պետութեան մէջ բնակւող աշխատաւորների դէմ ուղղած օրէնքի ընդունելուց յետոյ։

Անգլիական ազատամիտ կուսակցութիւնը անդադար յարձակւում է Բիկոնսֆիլդի քաղաքականութեան վրա։ Այդ կուսակցութիւնը Գլադստոնի առաջնորդութեամբ դատապարտում է պահպանողականների քաղաքականութիւնը և աշխատում է խլել նորանից կառավարչական ղեկը։ Այդ խնդիրները շարունակվելու են պարլամենտի ներկայ գործունէութեան ժամանակ և բաւական հետաքրքիր են լինելու։ Լրագիրները կարծիք են յայտնում, որ այս անգամ ազատամիտ կուսակցութիւնը կարող է աջողութիւն ունենալ, որովհետև վերջին անցքերը Աֆղանիստանում և հարաւային Աֆրիկայում (դրանց մասին տեղեկութիւն է տուած «Մշակի» արտաքին տեսութեան բաժնում) Գլադստոնի կուսակցութեան ձեռքը զօրեղ զէնք է տալիս։

Գերմանական պարլամենտի այժմեան նիստերը նոյնպէս հետաքրքիր են լինելու, որովհետև այժմ պարլամենտի մէջ քննվելու են այնպիսի տնտեսական հարցեր, որոնք ամբողջ Եւրոպայի համար նշանակութիւն են ունենալու։ Նոյն այդ այժմեան պարլամենտը քննելու է Հիւսիսային Շլեզվիգի հարցը։ Այդ հարցը կարող էր աննշան լինել, եթէ Ֆրանսիայում հանրապետութիւնը վերջնականապէս հաստատուած չը լինէր։

Քանի որ ազգերը ապրում են քաղաքական կեանքով, քանի որ պետութիւնները զբաղված են իրանց ներքին և արտաքին գործերի կարգադրութեամբ, իրանց հպատակների վիճակի բարելաւութեամբ, Հայաստանը մնում է Թիւրքիայի անտանելի լծի տակ։ Հարստահարութիւնները Հայաստանի մէջ շարունակվում են, իսկ խոստացած վերանորոգութիւնները չեն գործադրվում։ Հայերին մնում է մխիթարվել մի քանի անձերից իրանց մասին արտասանած ցաւակցական խօսքերով։ Թիւրքիայի հայը նոր է մտածում զէնք վեր առնել և այն էլ ոչ թէ քաղաքական կեանք ձեռք բերելու համար, այլ միայն իր անձը, իր ամբողջութիւնը պաշտպանելու համար....

Վ. Տ.

ՆԵՐՔԻՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

ՆԱՄԱԿ ՆՈՒԽԻՑ

2 փետրվարի

[illegible]

[illegible]